

รายวิชาศิลปะ

รหัสวิชา ศ๑๖๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์

ครูผู้สอน ปิยะณัฐ หนูรัตน์

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและประเภทของภาษาท่าทางนาฏศิลป์ได้
๒. นักเรียนฝึกปฏิบัติภาษาท่าทางนาฏศิลป์
๓. นักเรียนตระหนักและเห็นคุณค่าทางนาฏศิลป์

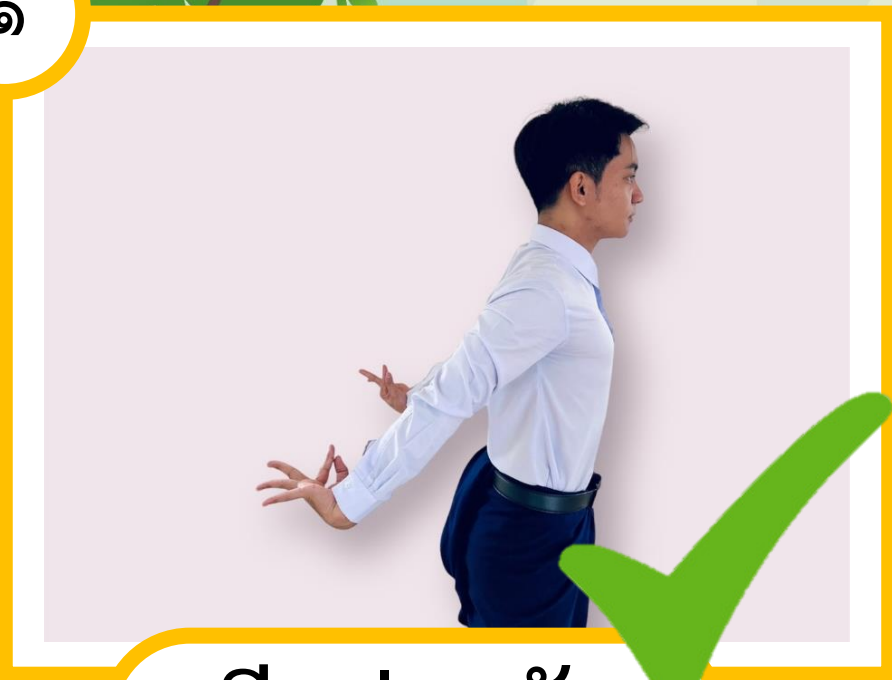
ทบทวน

ความรู้เดิม

นาฏยศัพท์ ส่วนมือ

๑

จิบส่งหลัง

๒

จิบล่อแก้ว

นาฏยศัพท์ ส่วนมือ

๑

วงล่าง

๒

วงกลาง

นาฏยศัพท์ ส่วนเท้า

๑

ประสมเท้า

๒

กระทุ้งเท้า

ทบทวนการปฏิบัติ

ให้นักเรียนท่องคำว่า จะ โจง จะ ทิง โจง ทิง
เพื่อเป็นการกำหนดจังหวะในการฝึกให้พร้อมกัน

นาฏยศัพท์ การจับ

๑. จับคว่ำ

๒. จับหงาย

๓. จับปรกหน้า

๔. จับปรกข้าง

๕. จับส่งหลัง

๖. จับล่อแก้ว

นาฏยศัพท์ การตั้งวง

๑. วงบน

๒. วงกลาง

๓. วงล่าง

๔. วงหน้า

๕. วงบัวบาน

นาฏยศัพท์ ส่วนเท้า

๑. ประสมเท้า

๒. ประเท้า

๓. ยกเท้า

๔. ก้าวเท้า

๕. กระทุ้งเท้า

๖. กระดกเท้า

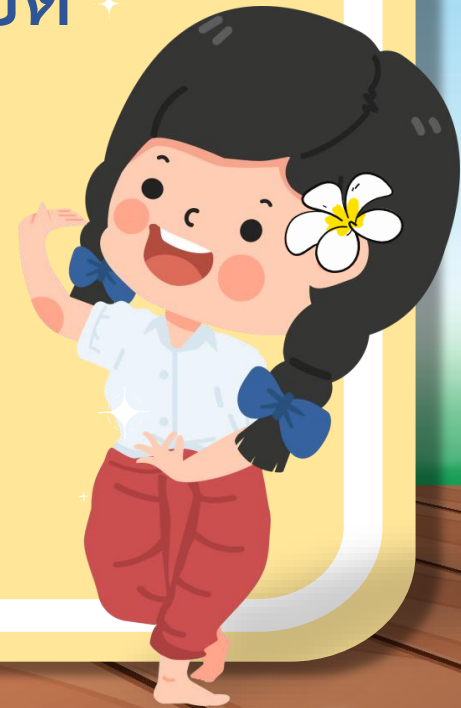

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์

เป็นการนำท่าทางต่าง ๆ และลีลาที่มีอยู่ตามธรรมชาติ
เช่น คำพูด กิริยาอาการ อารมณ์ความรู้สึก มาปฏิบัติ
เป็นท่าทางนาฏศิลป์ไทย ที่มีความหมายแทนคำพูด
ให้สอดคล้องกับจังหวะเพลง และการขับร้อง

ภาษาทำเป็นสิ่งสำคัญ ที่ใช้สื่อความหมาย ระหว่างผู้แสดงและผู้ชมการแสดงนาฏศิลป์ เพราะทำให้ผู้ชมทราบว่าผู้แสดงกำลังสื่ออะไร หรือกำลังแสดงอารมณ์อย่างไร สามารถแบ่งออกได้ ๒ ประเภท

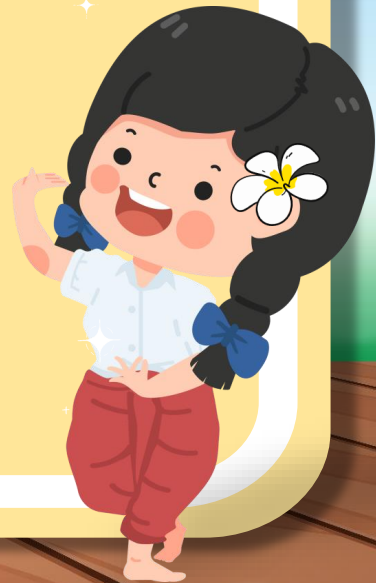
๑. ภาษาทำที่มาจากธรรมชาติ

๒. ภาษาทำที่มาจากการประดิษฐ์โดยตรง

๑. ภาษาท่าที่มาจากธรรมชาติ เป็นท่าทางที่ดัดแปลงมาจากท่าทางตามธรรมชาติของคนเรา แต่ปรับปรุงให้ดูสวยงามอ่อนช้อยมากยิ่งขึ้น โดยใช้ลักษณะการร่ายรำเบื้องต้นมาผสมผสาน เช่น ท่ายิ้ม ท่าเรียก ท่าปฏิเสธ ท่าร้องไห้ ท่าดีใจ ท่าโกรธ เป็นต้น ภาษาท่าทางนาฏศิลป์สามารถแบ่งได้เป็น ๓ ลักษณะ คือ

๑. ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่ใช้แทนคำพูด
๒. ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่ใช้แทนกิริยาอาการ
๓. ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่ใช้แสดงอารมณ์ ความรู้สึก

๒. ภาษาท่าที่มาจากการประดิษฐ์โดยตรง เป็นท่าทางที่ประดิษฐ์ขึ้น เพื่อให้เพียงพอใช้กับคำร้องหรือคำบรรยาย ที่จะต้องแสดงออกเป็นท่ารำ เช่น

ท่าฉิดฉิน สื่อความหมาย ความสวยงาม

ท่านภาพร สื่อความหมาย ความยิ่งใหญ่เกรียงไกร

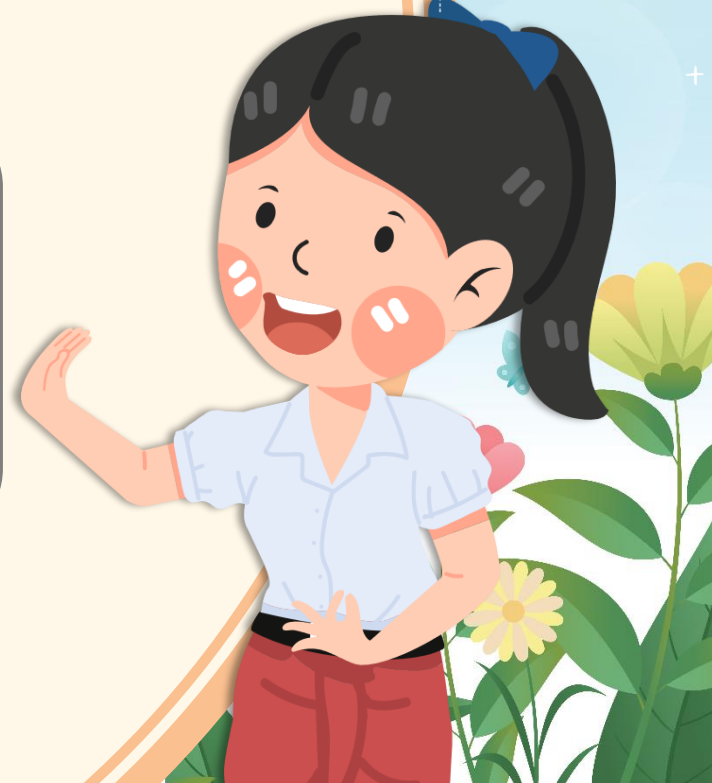

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์

ที่มาจากการประดิษฐ์โดยตรง

ท่านภาพร

✦ ท่านภาพร

ตัวพระ : ทำซ้ายกำวหน้า มือขวาจับคว่ำ มือซ้ายหงายวางลง ศีรษะ
เอียงขวา ทำขวากำวข้าง มือขวาม้วนจับหงายวางลง มือซ้ายตั้งวงแขนตั้ง
ศีรษะกลับมาเอียงซ้าย

ตัวนาง : ทำซ้ายกำวหน้า ทำขวาเปิดส้นเท้า มือขวาจับคว่ำ
มือซ้ายหงายวางลง ศีรษะเอียงขวา มือขวาม้วนจับหงายวางลง
มือซ้ายตั้งวงแขนตั้ง ศีรษะกลับมาเอียงซ้าย

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์

ที่มาจากการประดิษฐ์โดยตรง

ท่าเหินฉิน

✦ ท่านเจ็ดฉิน

ตัวพระ : เท้าซ้ายก้าวหน้า เท้าขวาเปิดส้นเท้า กันเข่า มือขวาจับคว่ำ
มือซ้ายหงายวางลง ศีรษะเอียงซ้าย มือขวาม้วนจับหงายวางลง มือซ้าย
ตั้งวงระดับหน้า ศีรษะกลับมาเอียงขวา

ตัวนาง : เท้าซ้ายก้าวหน้า เท้าขวาเปิดส้นเท้า ไม่กันเข่า
มือขวาจับคว่ำ มือซ้ายหงายวางลง ศีรษะเอียงซ้าย มือขวาม้วน
จับหงายวางลง มือซ้ายตั้งวงระดับหน้า ศีรษะกลับมาเอียงซ้าย

ชั้นปฏิบัติ

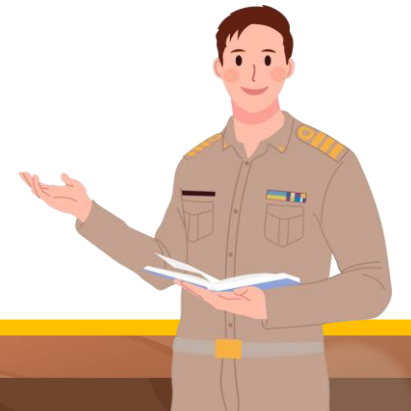
คำชี้แจง : กิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มหรือจับคู่
ฝึกปฏิบัติภาษาท่าทาง
นาฏศิลป์ที่มาจากการประดิษฐ์โดยตรง
และส่งตัวแทนของนักเรียนออกมา
ปฏิบัติหน้าชั้นเรียน

คำชี้แจง : บทบาทครูปลายทาง

ให้ครูปลายทางช่วยแนะนำ
การฝึกปฏิบัติภาษาท่าทางนาฏศิลป์
ที่มาจากการประดิษฐ์โดยตรงของ
นักเรียน

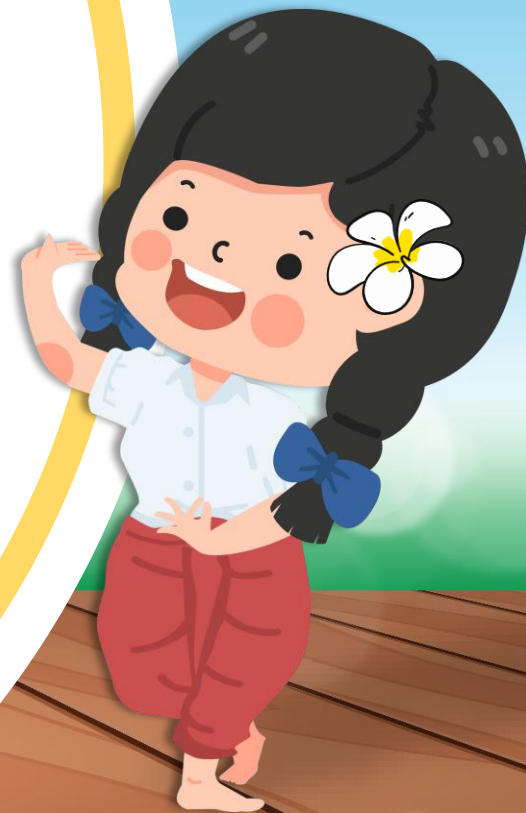

ตัวแทนนักเรียน ปฏิบัติหน้าชั้นเรียน

สรุป

การเรียนรู้สำหรับวันนี้

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์

เป็นการนำท่าทางต่าง ๆ และสีหน้าที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น คำพูด
กิริยาอาการ อารมณ์ความรู้สึก มาปฏิบัติเป็นท่าทางนาฏศิลป์ไทยที่มี
ความหมายแทนคำพูด ให้สอดคล้องกับจังหวะเพลง และการขับร้อง

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ สามารถแบ่งออกได้ ๒ ประเภท

๑. ภาษาท่าที่มาจากธรรมชาติ
๒. ภาษาท่าที่มาจากการประดิษฐ์โดยตรง

ท่านภาพร

ท่านเจิดฉิน

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การใช้นาฏยศัพท์
และภาษาท่าทางนาฏศิลป์
ประกอบเพลง (๑)

